

A MAGYAR SZEMLE TÍZ ÉVÉRŐL

Tízéves a Magyar Szemle új folyama: első számunk 1992 novemberében jelent meg.

Sokáig nem akarunk elidőzni a jeles alkalomnál, szívesebben tekintünk előre, a jövőendő feladatok felé. A tizedik évforduló valódi számadását az az antológia jelenti majd, amely a közeljövőben jelenik meg a Válasz Könyvkiadónál, és válogatást ad tíz év írásaiból. A bőség zavara miatt abban is csak egyetlen témakörre futja majd: a korszakos változásra, amiben 1989 óta élünk itthon mi, és az egész világ.

De a rövid emlékezés és számvetés kikerülhetetlen a jubileumi szám elején. Könnyű lenne most idetennünk a lap beköszöntő írását, benne a megnevezett célokat, témákat, feladatokat, és megkísérelni a választ: mit valósítottunk belőlük meg? A válaszok tanulságosak volnának, de csak egy-egy elemet adnának a teljes képhez. Egy folyóirat – mint bármelyik intézmény – tíz év alatt szinte olyanná lehet, mint az élő szervezet. Karakterét világosan látjuk, bár meghatározni, elemezni nehezebb. Története van, s ez a történet éppen ennek a karakternek a története, a módosulásoké, gyarapodásé, fogyásé. Vannak esetlenségei, fogyatékoságai – és hiteles, szerethető.

Azt gondolom, éppen ez az igazi sikerünk: az, hogy a Magyar Szemlének karaktere lett, ami mással összetéveszthetetlen. Pontosan érzik ezt a lap szerzői: a hozzánk érkező írások többsége beletalál abba a mezőbe, ahol munkálkodunk. S ha olykor nem egészen – lehet, igaza van, s nekünk kell hozzája igazodnunk.

Kétkedés és értetlenség elég fogadott bennünket az elején. Mi az, hogy esszé-folyóirat? Miért nincsenek rovatok a lapban? Hol találtok specialistákat, akik tudnak közérthetően írni? Hol rejtőznek ismeretlen szerzők? Kinek jut ma ideje gondolkodásra? Mi az, hogy közgondolkodás? Röviden a kérdések arra vonatkoztak, hogyan lesz a semmiből valami.

A kérdésekre megadta a választ az élet. Jobban mondván, jövendő – s ekkor még jórészt előttünk is ismeretlen – szerzőink, akik az első számból és a beköszöntő írás hívószavaiból megértették, hogy mire törekszünk, s aztán évről évre közelebb segítettek bennünket a kibontakozáshoz, karakterünk kiteljesedéséhez. Visszaigazolták reményeinket, bizonyították, hogy látomásunk a lapról nem volt káprázat.

A Magyar Szemle történetében – mint minden valamirevaló élettörténetben – voltak válságok is, kicsik és nagyok. Igazán nagy egy volt: 1996 végén, amikor úgy látszott, hogy elfogy a pénz és elfogy a lelki erő is a folytatáshoz. Ekkor a lap belső és külső munkatársai, az igazgatóság tagjai azt mondták: nem szabad abbahagyni, még rövid időre sem. A legtüzesebb közülünk a legidősebb volt: Balogh János bácsi, akitől e számunkban búcsúzunk el szomorú szívvel. Úgy döntöttünk hát, hogy a feladás helyett a tisztességet választjuk. A költségeket minimalizáltuk – úgyis ez volt akkoriban a társadalmi optimum. Megkurtítottuk a szerkesztők, szerzők, munkatársak honoráriumát. Rátértünk a ritkább megjelenésre és a sokkal olcsóbb, kisebb formátumra – amit mindenki rögtön megszeretett, s ami természetesen adott helyt Körkép rovatunk létrejöttének. Így alakult ki az a mai arculat, amit a magunkénak érzünk. Így lett végül az élet-halál küszködésből újjászületés.

A Magyar Szemlét tehát jórészt a munkatársak és a szerzők önzetlensége mentette meg, és fennmaradásukat azóta is elsősorban ugyanennek az önzetlenségnek kö-

szönhetjük. A Magyar Szemlében dolgozni, ide írni egyet jelent azóta is a szolidaritással. A lap iránt, a magyar szellemi élet iránt. És még két elkötelezettséget: a minőség iránt, és a véleményszabadság iránt.

A tíz évet tehát szeretnénk megköszönni szerzőinknek, valamint külső és belső munkatársainknak. Szeretnénk megköszönni néhány támogatóknak, aki barátsággal, bizalmával évek óta mellettünk áll. Végül pedig – de első helyen – olvasóinknak, akiknek a Magyar Szemlére nyilvánvalóan szükségük van.

KODOLÁNYI GYULA